

Imad el Fadili

Oprichter Nationaal Zakat Fonds over geeftrends moslims

Door: Annemieke Diekman

04-06-2026

Filantropie Interview

Moslims kennen een lange traditie van geven uit geloofsovertuiging, deels verplicht vanuit de Zakat en vrijwillig vanuit Sadaqa en Waqf. Recente ontwikkelingen laten zien dat er meer strategische en institutionele vormen van Filantropie ontstaan. Oprichter van het Nationaal Zakat Fonds, Imad el Fadili, schetst de trends.

Wat is de betekenis van geven voor moslims?

‘Achter geven kunnen verschillende motieven schuilgaan. Eén ervan is *faith-based philanthropy*, waar islamitische filantropie ook deel van uitmaakt. Daarbij gaat het om individuen die vanuit bepaalde levensprincipes en geloofsovertuiging geven. Je kunt dat relateren aan de onderliggende geefdrijfveren en geefmotivaties. Allereerst is er Zakat, een van die verplichte geefinstrumenten, zowel in Nederland als in de rest van de wereld. Zakat houdt in dat je jaarlijks 2,5% van je productieve vermogen moet besteden aan anderen.’

Over welke bedragen spreken we?

‘De Verenigde Naties schatten dit bedrag op ongeveer \$ 350 mrd per jaar wereldwijd. Zakat als geefinstrument is een reflectie van waarden als dienend leiderschap en compassie met anderen. Zie het als een ‘faith taks’ of een lidmaatschapscontributie die je betaalt op het moment dat je deel uitmaakt van een club. Want je draagt verantwoordelijkheid jegens de mensen in je omgeving. Er zijn vooraf gedefinieerde categorieën waar het aan het uitgegeven kan worden. De uitgaven uit monede van Zakat blijven al jaren stabiel. Uiteraard variëren de bedragen per persoon. Het kan zijn dat je het ene jaar € 2.000 euro afdraagt en het andere jaar € 10.000 of een paar honderd euro.’

Voelt een ieder zich hiertoe verplicht?

‘Er bestaat een drempelwaarde van 595 gram zilver, waarvan de actuele prijs nu rond de € 1.250 euro ligt. Als je meer hebt dan dit equivalent aan zilver, en dat geldt voor het gros van de Europese moslims, draag je gewoon elk jaar 2,5% bij. Het gaat om de achterliggende waarde van het geven, al is het een klein of symbolisch bedrag. Om de geefstromen vanuit Zakat beter te stroomlijnen, heb ik in 2020 het Nationaal Zakat Fonds opgericht. Dit fonds helpt mensen met de berekening en besteding van hun Zakat aan verscheidene programma’s, die in Nederland zijn gefocust op armoedebestrijding, empowerment en gemeenschapsontwikkeling. De Zakat komt vooral binnen de eigen community terecht, terwijl de Sadaqa en de Waqf zowel een focus heeft op intra- als inter-community fondsen.’

Zijn schenkingen vanuit Sadaqa vrijwillig?

‘Het vrijwillige geven is veel breder dan het moreel verplichte geven. Omdat we er aan het einde van de dag zijn om voor elkaar te zorgen. De Sadaqa gaat naar van alles en nog wat, van een abonnement op de Vogelbescherming tot steun aan een grote internationaal opererende NGO of een impactinvestering in een sociaal bedrijf.’

Wat is een opmerkelijke trend?

‘Een duidelijke trend is de groei van social impact investments, en dan met name investeringen, waarin organisaties niet alleen financieel worden geholpen, maar ook met skills en het netwerk van de investeerder. Daar zie je allerlei innovaties ontstaan, heel leuk. Die ontwikkeling vindt zowel wereldwijd plaats als in Nederland. Er is sprake van een verschuiving van *one-off giving*, vaak noodhulp, naar langeretermijn investeringen. Het draait dan om de vraag hoe kan ik meer waarde toevoegen dan met alleen euro's, dollars, roepies noem maar op. Een heel mooie ontwikkeling die zich hopelijk blijft manifesteren in de komende decennia.’

Waar gaan lange termijn investeringen heen?

‘Armoedebestrijding blijft vooralsnog nummer 1, gevolgd door gezondheidszorg en religieuze doelen. Nu er veel meer op innovatieve basis wordt gegeven, krijgen de giften een ander karakter. Zo ontstaan er nieuweprogramma’s en initiatieven voor armoedebestrijding, in de gezondheidszorg, in het onderwijs, en bijvoorbeeld in het mensenrechtendomein. Die worden niet alleen financieel ondersteund maar ook geholpen met kennis en kunde. Zo krijgen ze een langduriger en duurzamer karakter.’

Hoe ziet u prize-based giving als trend?

‘Dan wordt er een grote prijs uitgeschreven, die mensen motiveert te concurreren en met een mooie propositie te komen. Daarmee kunnen ze een geldprijs winnen en meteen goed van start gaan met hun initiatief. Maar niet alleen dat, net als bij de social impact investeringen, krijgen ze als winnaar ook de *skills*, het netwerk en de contacten erbij van degene of de organisatie die de vraagprijs heeft uitgeschreven. De resultaten zijn tweeledig. Je zorgt voor duurzaamheid, maar ook voor gezamenlijk eigenaarschap en draagvlak. Die transformerende gedachte is uniek en manifesteert zich meer en meer.’

Waar zitten grootgevers onder moslims?

‘Ik weet niet of hier echt onderzoek naar is gedaan. Dit geven gebeurt vaak toch nog in stilte. Graag gebruik ik de metafoor dat we met z'n allen, de miljarden wezens hier op aarde, samen over een stromende rivier beschikken. Daarbij heb je passieve en actieve mensen en alles er tussenin. Het belangrijkste is dat op het moment dat je kunt bijdragen aan die rivier, je er daadwerkelijk aan bijdraagt. Op het moment dat je het water nodig hebt, drink er dan vooral van.’

Hoe zit het met legaten?

‘Ook onder moslims groeit dit. Feit is dat we op een gegeven moment deze aarde zullen verlaten. Na het overlijden wordt de nalatenschap veelal verdeeld onder de erfgenamen. Geven is echter een belangrijke waarde tijdens het leven van een moslim en mensen willen dat daarom nog een allerlaatste keer doen na hun dood. In de islam is er daarom rond het sterven nog iets moois, wat te maken heeft met het concept van geven. En dat is dat je maximaal 33% van hetgeen je nalaat mag schenken aan een goed doel.’

‘De nieuwe onderneming [Erffie](#), waarbij ik ben betrokken, faciliteert moslims daarin. Zulke legaten moeten namelijk wel notarieel vastgelegd worden in je testament en dat weten veel mensen niet. Wij zien dat mensen nalaten aan goede doelen binnen en buiten de eigen organisaties, lokaal en internationaal. De komende decennia zal er een bizarre *wealth transfer* plaatsvinden in heel Nederland, ook onder moslims.’

Tot slot: hoe werkt Waqf?

‘Dit betreft het concept van schenkingen binnen de islamitische filantropie. Je doet daarbij een grote schenking aan een vermogensfonds. Dat geld wordt belegd, niet uitgegeven. Het rendement wordt toebedeeld aan een vooraf gekozen domein, zoals onderwijs of gezondheid. Er worden inmiddels wereldwijd miljarden schenkingen gedaan vanuit de gedachte dat schenken niet eenmalig is maar voor de lange termijn. Dat komt voort uit het idee dat we hier zijn om te bouwen voor eeuwen en niet voor dagen. Je ziet dat dit gedachtegoed steeds meer voet aan de grond krijgt. Het is heel groot in Zuidoost-Azië, het wordt ook steeds groter in de VS en op het Europese vasteland, waaronder Nederland. Daar mogen we trots op zijn.’

<https://nationaalzakatfonds.nl/>

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in